

COURSE: DATABASE SYSTEMS II

MR. CHENDA SOVISAL

Agenda of this semester II

- V. Data model
- VI. Entity-Relationship Modeling = E-RM
- VII. Normalization

មេរៀនទី៥៖

រិនឲ្យនៃត្នេះខេមុខ្លួនត្

(Data Models)

Agenda

- I. ទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ (Data model)
- II. សារៈសំខាន់នៃទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ
- III. ប្រភេទនៃ Data Model
- IV. សមាសធាតុគោលនៃទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ
- V. ក្បួនច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម (Business Logic)

What is Data Model(ទ្រខ់ទ្រាយអំរូរបស់និត្តន័យ)?

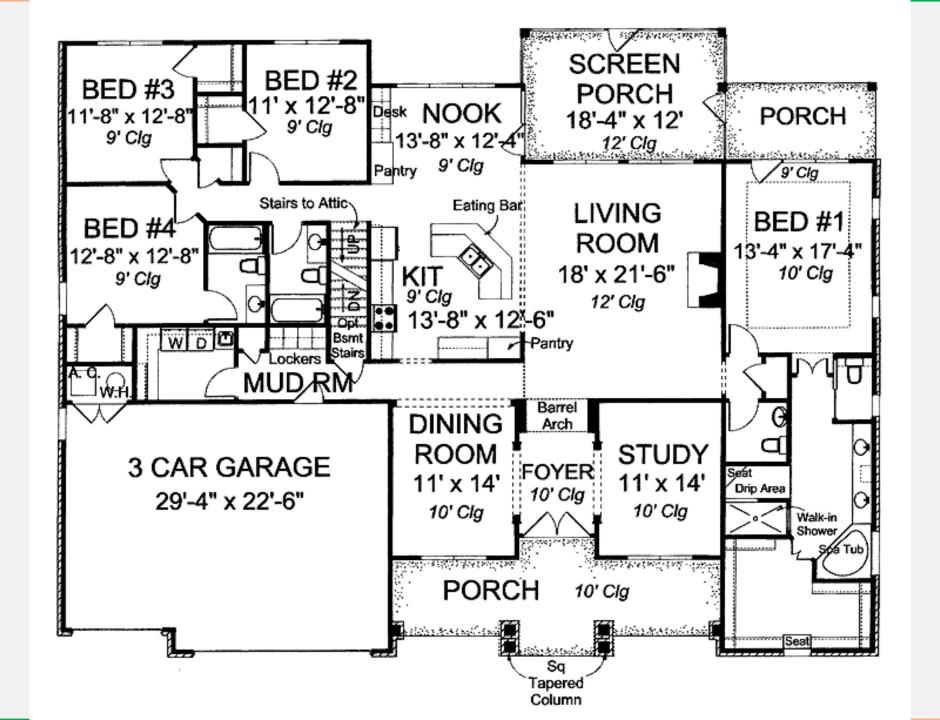
I. Data Model (ទ្រខាំទ្រាយគំរូវបស់និត្តន័យ)

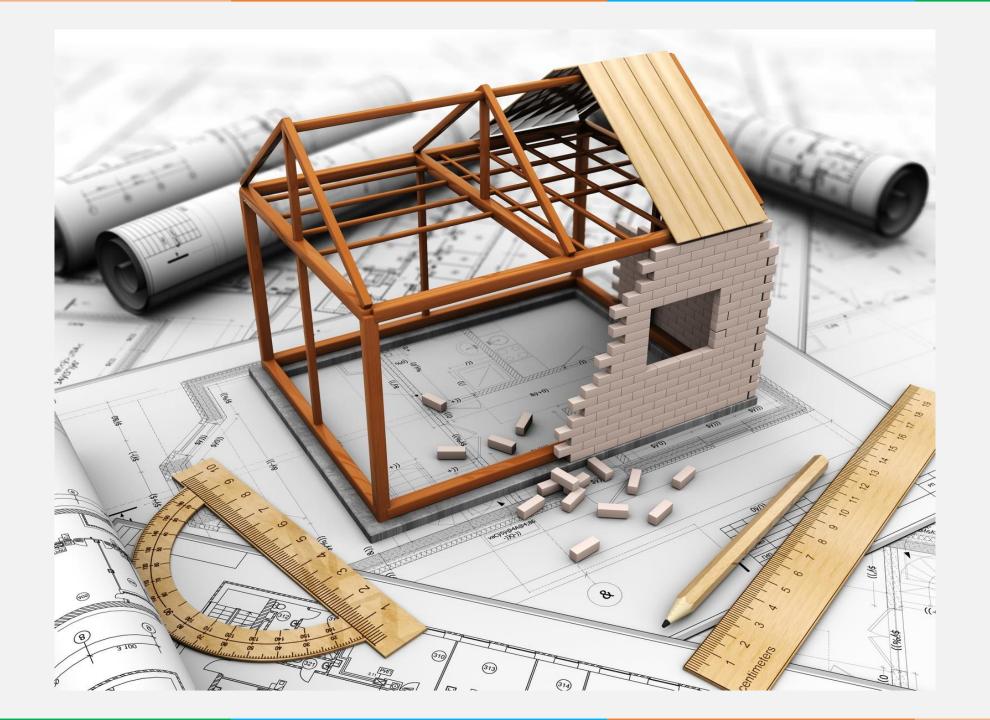
- ទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ (Data Models) គឺជាគំនូសតាងដែលតំណាងដោយក្រាភិច នៃរចនា សម្ព័ន្ធដ៏ស្មុគស្មាញរបស់ទិន្នន័យ។
- ការកំណត់ទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ (Data Modeling) គឺជាដំណើរប្រតិបត្តិក្នុងការបង្កើតនូវ ទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ។

Note: Data model emphasizes on what data is needed and how it should be organized instead of what operations will be performed on data.

Advantages of Data Model

II. Advantages of Data Model

- Data models ជួយសំរួលអន្តរកម្មការងារក្នុងចំណោម Designers, Application Programmer និង End-Users។
- Data models ជួយសំរួលដល់ការបង្ហាញព័ត៌មានទៅដល់អ្នកប្រើប្រាស់ជាច្រើន ប្រភេទផ្សេងៗគ្នា។
- Data Models ជាគ្រោងប្លង់ដែលជួយអោយ Designer អាចបង្កើត Database បានល្ម។

II. Advantages of Data Model (con.)

- Data models ធានាថាdata objectsសំខាន់ទាំងអស់ដែលត្រូវការសម្រាប់ databaseត្រូវបានប្រើប្រាស់ត្រឹមត្រូវ។
- Data Model ជួយដល់ការបង្កើត the relational tables, primary and foreign keys និងstored procedures.
- Data Model អាចឲ្យអាចងាយស្រួលដល់ការរក missing និងredundant data.

Type of Data Models

III. Types of Data Model

- Data Model បែងបែកជាបីធំៗ៖
 - 1. High-level (Conceptual) Data Model
 - 2. Logical Data Model
 - 3. Low-level (Physical) Data Model

1. High-level (Conceptual) Data Model:

Data Model ប្រភេទនេះកំណត់ថាតើអ្វីខ្លះ (WHAT)ដែលsystemគួរមាន។ Model ប្រភេទនេះភាគ ច្រើនធ្វើឡើងដោយ Business stakeholders និងData Architects។ វាមានគោលបំណងសម្រាប់ រៀបចំ, កំណត់ scopeការងារ និងបង្កើត business concepts និងrules.

Example:

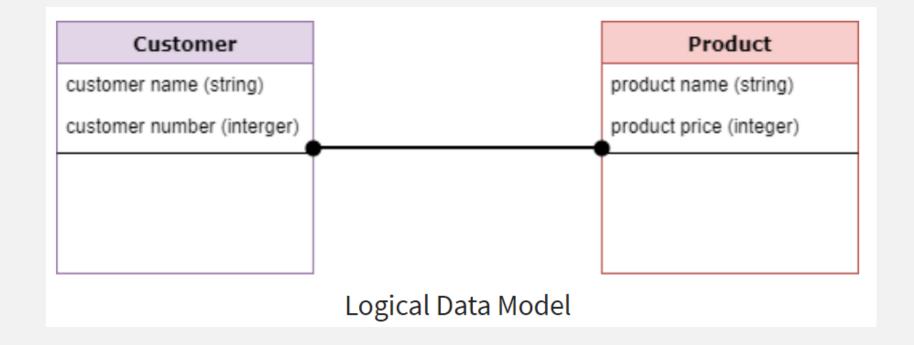

Customer Sale Product

2. Logical Data Model

Data Model ប្រភេទនេះកំណត់ថាតើsystemកំពុងបង្កើតនេះមានប្រតិបត្តិការបែបណា(HOW) ឬអ្វីខ្លះ ។ Model ប្រភេទនេះភាគច្រើនធ្វើឡើងដោយ Business Analysts និងData Architects។ វាមាន គោលបំណងសម្រាប់បង្កើត technical map of rules និងdata structures។

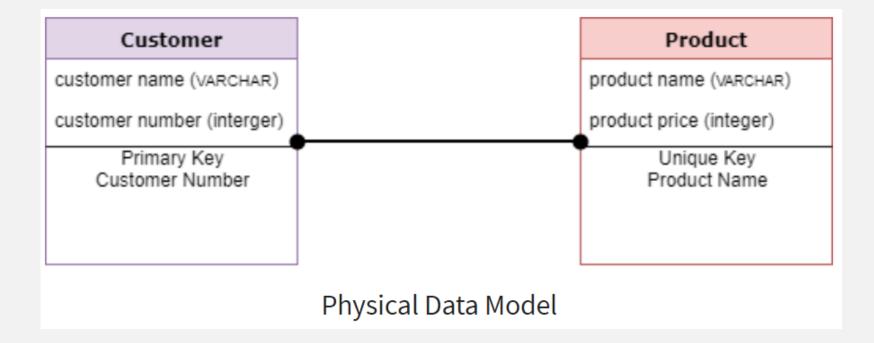
Example:

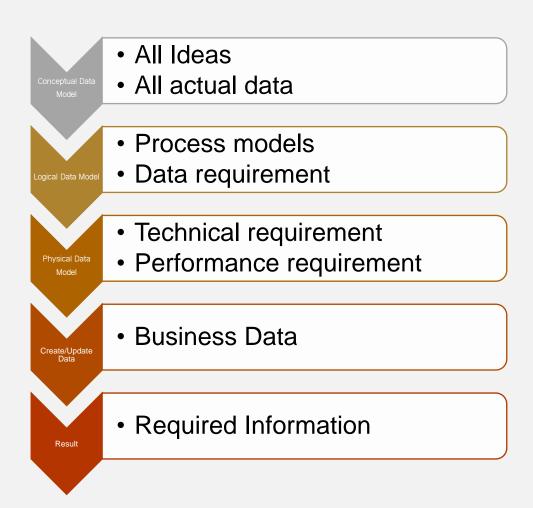

3. Low-level (Physical) Data Model

Data Model ប្រភេទនេះកំណត់ថាតើsystemកំពុងបង្កើតនេះធ្វើដោយបែបណា(HOW) ដោយប្រើ ប្រាស់technology អ្វីខ្លះ។ Model ប្រភេទនេះភាគច្រើនធ្វើឡើងដោយ Database Admin និងDevs។ វាមានគោលបំណងសម្រាប់បង្កើត databases។

Example:

Components of Data Model

IV. Components of Data Model

ទ្រង់ទ្រាយគំរូរបស់ទិន្នន័យ (Data Models) មានសមាសធាតុគោលមួយចំនួន ដូចជា៖

- Entity គឺជាព័ត៌មានរបស់មនុស្សម្នាក់ ព័ត៌មានរបស់វត្ថុមួយ ព័ត៌មានរបស់ ទី កន្លែងមួយ ហើយនិងព័ត៌មានរបស់ព្រឹត្តិការណ៍មួយ ដែលត្រូវកត់ត្រាទុកទៅតាម ប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មណាមួយ។
- ❖ Attributes គឺជាលក្ខណៈដែលបញ្ជាក់អោយ Entity។ ឧទាហរណ៍៖ Entity STUDENT មាន Attributes មួយចំនួនដូចជា StuID, StuName, Gender, BirthDate, StuAddress, StuPhone, ParentPhone។

IV. Componentsof Data Model (con.)

- Relationship គឺជាការពណ៌នាអំពីទំនាក់ទំនងរវាង Entities ក្នុងទ្រង់ទ្រាយដូចខាង
 ក្រោម៖
 - One-To-One គឺជាទំនាក់ទំនងមួយទល់នឹងមួយរវាង Entities ពីរផ្សេង គ្នា។
 - One-To-Many គឺជាទំនាក់ទំនងមួយទល់នឹងច្រើនរវាង Entities ពីរផ្សេង គ្នា។
 - Many-To-Many គឺជាទំនាក់ទំនងច្រើនទល់នឹងច្រើនរវាង Entities ពីរផ្សេងគ្នា។
- Constraint គឺជាកន្សោមលក្ខខណ្ឌ ដែលយើងត្រូវកំណត់ដើម្បីផ្ទុកទិន្នន័យ អោយត្រូវ
 តាមកន្សោមលក្ខខណ្ឌទាំងនោះ។

Business Logics or Business Rules

V. Business Logics or Business Rules

- នៅពេលដែល Database Designers ចាប់ផ្ដើមធ្វើការកំនត់ Entities, Attributes ហើយ និង relationships ដែលនឹងត្រូវប្រើដើម្បីបង្កើត Data Models នោះពួកគេអាចនឹងចាប់ផ្ដើ មធ្វើការស្វែងយល់អំពី៖ ទិន្នន័យប្រភេទអ្វីខ្លះនៅក្នុងស្ថាប័នដែលត្រូវប្រើប្រាស់ របៀបដែល ទិន្នន័យត្រូវបានប្រើប្រាស់ ហើយទិន្នន័យនឹងត្រូវប្រើនៅពេលណា។
- ❖ Business Rules គឺសេចក្តីពណ៌នាអំពីគោលនយោបាយ នីតិវិធី ឬគោលការណ៍នៅក្នុងស្ថា ប័នមួយដែលមានន័យច្បាស់លាស់។

V. Business Logics or Business Rules (con.)

- Business Rules បានមកពីសេចក្ដីពណ៌នាលម្អិតនៃប្រតិបត្តិការណ៍ របស់ ស្ថាប័នមួយ
 ក្នុងការជួយបង្កើតនិងពង្រឹងសកម្មភាពនៅក្នុងបរិស្ថានរបស់ស្ថាប័ននោះ។
- ❖ Business Rules ដែលកំនត់បានរួចរាល់ ត្រូវបានយកទៅប្រើក្នុងការកំនត់ Entities, Attributes ហើយនិង Relationships។
- ❖ Business Rules មានប្រភពមកពី Company manager, Policy makers, Department manager ដែលបានបងក្រងជាឯកសារទុក។ ម៉្យាងវិញទៀត Business rules អាចមានប្រភព មកពីការសំភាសន៍អ្នកប្រតិបត្តិការងារជាដើម។

V. Business Logics or Business Rules (con.)

Example: ក្នុងធនាគារមួយបានប្រភេទអតិថិជនពីរ Normal customer និងVIP

customer⁴

Normal customer	VIP customer
Spend limit: 800	Spend limit: unlimited
Pay 0.5\$ per month	Pay 1\$ per month

តើsystemsរបស់យើងអាចដូចម្ដេចដើម្បីអាចបង្កើនចំនួនVIP customer?

The End of Chapter 5

Thank you [∧]